

Č. 12.369.

Samospráva obecní. — Řízení správní: * Ustanovení § 5 vzorc. prav. o obecní dávce z nájemného vlád. nař. č. 143/1922 Sb., resp. 15/1928 Sb. nevylučuje, aby — změnil-li se základ pro vyměření dávky ještě během řízení rekursního o předpis dávky — strana okolnost tu neuplatňovala přímo v tomto řízení rekursním.

(Nález ze 16. dubna 1936 č. 12.033/36.)

V ě c: Agrární banka československá, filiálka v Příbrami proti rozh. okr. úřadu v Příbrami z 24. listopadu 1933 o obecních dávkách a poplatcích.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: I. Třemi platebními výměry z 20. listopadu 1928 a platebními výměry z 1. listopadu 1929 a 27. září 1930 předepsal starosta města Příbramě Agrární bance československé v Příbrami dávku z nájemného, poplatek za používání stok a všeobecné vodné za léta 1928, 1929 a 1930. V odvoláních banka souhlasně namítala, že bylo vzato neprávem za základ vyměření dávek a poplatků nájemné podle platebního rozkazu na daň činžovní, jež bylo vzato v odpor rekusem, a žádala, aby jí obecní dávky a poplatky byly vyměřeny ze základu, jaký bude stanoven po vyřízení finančního rekursu.

Městské zastupitelstvo v Příbrami ve schůzi 11. prosince 1931 odvolání ta zamítlo z důvodu, že potřebné údaje k vyměření obecních dávek byly zjištěny řádně podle § 6 pravidel o vybírání dávky z nájemného ze spisů berní správy podle základů nájemného upraveného berní správou pro vyměření daně činžovní.

II. Podáním z 20. října 1931, dovolávajíc se shora uvedených odvolání, oznámila banka městské radě v Příbrami, že jí byl upraven základ vyměření daně činžovní pro léta 1928, 1929 a 1930, provedla podle něho vyúčtování dávek a poplatků na léta 1928 až 1930, a zúčtovala přeplatek na dávky a poplatky předepsané na rok 1931.

Městské zastupitelstvo v Příbrami ve schůzi 11. prosince 1931 usneslo se, pokládajíc podání to za žádost o úpravu základu pro vyměření obecních dávek za léta 1928 až 1930 tak, jak byl upraven berní správou základ pro vyměření daně činžovní, takto: »Podle ustanovení § 5 pravidel o vybírání dávky z nájemného bude dávka k žádosti majitele domu poměrnou částkou odepsána, jestliže se změnil základ pro vyměření dávky následkem odvolání proti vyměřené dani činžovní. Příslušnou žádost je podati u obecního úřadu do 14 dnů ode dne, kdy nastala okolnost odůvodňující odpis dávky. Snížení základů daně činžovní za léta 1928, 1929 a 1930 bylo bance oznámeno výměry berní správy z 10. dubna 1931, a jak zjištěno u téhož úřadu, výměry tyto byly bance doručeny 11. dubna 1931. Žádost za úpravu základů obecních dávek byla však podána teprve 20. října 1931, tedy opožděně. Lhůta stanovená § 5 pravidel je lhůtou preklusivní a jejím nedodržením ztrácí se nárok na přiznání výhody podle odst. 1 cit. paragrafu.«

Odvolání, jež do těchto čtyř usnesení městského zastupitelstva banka podala, okr. úřad v Příbrami nař. rozhodnutím zamítl ze správných důvodů usnesení vzatých v odpor.

O stížnosti, do tohoto rozhodnutí podané, uvážil nss toto:

St-lka podáním z 20. října 1931, odvolávajíc se na pendentní své rekursy, upozornila obecní zastupitelstvo, že jí po předpisu dávek během rekursního řízení snížila berní správa základ pro vyměření daně činžovní, a žádala, aby obecní zastupitelstvo, přezkoumávajíc k jejím rekursům předpisy dávek, k této okolnosti, rozhodné pro stanovení vyměřovacího základu sporných dávek, vzalo zřetel. Tento petit opakovala v podstatě i v odvolání k žal. úřadu, úřad ten jej však v pořadí instančním zamítl, vycházeje z právního názoru, že takovouto změnu základu pro vyměření dávky lze uplatňovati jen žádostí podle § 5 prav. o vybírání dávky z nájemného, a nikoli v řízení rekursním. Posuzuje pak ono st-lčino podání s hlediska cit. § 5 jako žádost za odpis dávky, odmítl vzítí na ně zřetel pro jeho opožděnost. Uvedený právní názor, na němž je nař. rozhodnutí založeno, je nesprávný.

Jednou ze všeobecných zásad platných v řízení správním je zásada přípustnosti novot v řízení odvolacím, pokud ovšem pozitivním předpisem pro ten který obor řízení správního nejsou novoty v odvolacím řízení vůbec vyloučeny. Zásada tato došla nyní pro obor řízení před úřady politickými vyjádření i v předpisu § 79 správ. řádu (vlád. nař. č. 8/1928 Sb.). Závisí tedy odpověď na spornou otázku na tom, neobsahují-li dávková pravidla, upravující vybírání dávek, o něž in concreto jde, předpisu, jímž by platnost zásady oné pro obor řízení ve věci vyměřování těchto obecních dávek byla vyloučena. Po názoru soudu dávková pravidla platná v Příbrami v době pro posouzení věci rozhodné, shodná se vzornými pravidly vlád. nař. č. 143/1922 Sb., resp. č. 15/1928 Sb., takového předpisu neobsahují. Zejména nelze výluku takovou vyčísti ani z § 5 prav. o vybírání dávky z nájemného, s nímž shodné znění má § 7 prav. o vybírání vodného a jenž platí podle § 15 prav. o vybírání poplatku za použití obecních stok i o odpisu tohoto poplatku.

V cit. § 5 se stanoví, že »změnil-li se základ pro vyměření dávky následkem rekursu (odvolání) proti vyměření daně činžovní (v případech, ve kterých obec nestanovila tohoto základu samostatně) ... bude dávka k žádosti majitele (trvalého uživatele) domu poměrnou částkou odepsána.« Žádost tuto je podle 2. odst. cit. paragrafu podati u obecního úřadu do 14 dnů ode dne, kdy nastala okolnost odůvodňující odpis dávky.

I kdyby se připustilo, že ustanovení to je míněno i na případy, kdy k snížení základu pro vyměření daně činžovní finančními úřady došlo ještě v průběhu řízení rekursního o předpisu dávky, a nikoliv toliko pro ten případ, došlo-li k snížení základu daně činžovní až po pravoplatnosti dávkového předpisu — kteroužto otázku neměl soud důvodu v daném případě řešiti —, nebylo by lze ani při tomto výkladu cit. § 5 vyčísti z něho, že by vylučoval uplatnění uvedené okolnosti v řízení rekursním proti předpisu dávky. Plynulo by z něho jen tolik, že se

majiteli domu ponechává alternativně použití té či oné cesty podle jeho vůle, nikoli však, že by předpis ten vylučoval uplatnění snížení základu daně činžovní přímo v řízení odvolacím, což, hledíc k zásadní přípustnosti novot, musilo by býti vyjádřeno zcela jasně a určitě. Z toho, že poplatníku byla otevřena cesta jiná, to ještě neplyne, naopak z obsahu cit. § 5 lze souditi, že se jím poskytuje ochrana zvýšená, tedy plus ve prospěch poplatníka, jež na úkor jeho postavení jako odvolatele v řízení instančním vykládati nelze. Dospěl proto soud k závěru, že, uplatnila-li strana v rekursním řízení o výměření dávky, že berní správa snížila základ daně činžovní, jenž byl základem vyměření dávky, nemůže odvolací stolice odepřít, vzíti k okolnosti té při svém rozhodování zřetel z důvodu, že jest ji uplatniti toliko žádostí podle cit. § 5.

Č. 12.370.

Pojišťovací právo: Pojišťovna jest oprávněna předepsati úrazové příspěvky z úřední moci a s účinkem podle § 1 odst. 7 zákona č. 29/1909 ř. z., jestliže mimo jiné prokáže, že nedostatečné vedení mzdových záznamů lze přičísti podnikatelovu úmyslu nebo hrubé neobalosti.

(Nález ze 16. dubna 1936 č. 12.102/36.)

V ě c: Josef M. v Hanušovicích (adv. Dr. Karel Losert z Prahy) proti rozh. zem. úřadu v Brně ze 14. července 1932 ve znění výměru z 10. října 1933 o úrazovém pojištění.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Výměrem z 23. května 1931 předepsala úrazová pojišťovna dělnická v Brně st-li doplatek k úrazovým pojistným příspěvkům za léta 1924—1929 úhrnnou částkou 11.749 Kč 85 h, odůvodnivši předpis ten v podstatě tím, že šetřením, provedeným zmocněnci pojišťovny podle § 23 úrazového zákona, bylo zjištěno, že výpočty příspěvků, předložené st-lem za dobu od 1. ledna 1924 do 31. prosince 1929, byly pořízeny na základě nesprávných mzdových záznamů, v nichž nebyly zapsány všechny výdělky dělnictva jako na př. práce přes čas, úkolové práce, což bylo zjištěno protokolárním výsledkem jednotlivých dělníků, takže st-lovy mzdové záznamy, podle nichž byly podány příspěvkové výpočty, obsahují nižší mzdové částky než skutečně započitatelné.

Nař. rozhodnutím zamítl žal. úřad st-lovo odvolání z důvodů výměru I. stolice, které doplnil v podstatě tím, že revisí ústavní bylo zjištěno, že st-l nevedl úplných mzdových záznamů, které by stačily k přesnému započtení mezd, takže právo pojišťovny předepsati pojistné příspěvky z moci úřední je proto dostatečně prokázáno

— — K obsahu stížnosti jest uvést:

Podle § 21 úrazového zákona jsou podnikatelé povinni zaplatiti u úrazové pojišťovny do 14 dnů po uplynutí každého statutárního